

Основна Истина Православља – Богочовек Свети Јустин Ћелијски

Све се истине Православља изводе из једне истине и своде на једну истину, безграничну и вечну. Та истина је Богочовек Христос. Ако до краја проживите ма коју истину Православља, мораћете пронаћи да је њено срце - Богочовек Христос. Уствари, све истине Православља нису ништа друго до разне варијанте једне Истине: Богочовека Христа. Православље је Православље Богочовеком. И ничим другим и никим другим. Отуда је друго име Православља - Богочовештво. У њему ништа не бива по човеку и од човека, већ све долази од Богочовека и бива по Богочовеку. А то значи: основну, вечну истину живота и света човек доживљује и сазнаје само помоћу Богочовека, у Богочовеку. Још нешто: потпуну истину о човеку, о циљу и смислу његовог постојања, човек дознаје једино кроз Богочовека. Без Њега и изван Њега нема правог човека, јер је човек прави човек само Богочовеком и у Богочовеку. Ван Њега човек се претвара у привиђење, у страшило, у бесмислицу. И место човека ви налазите отпатке човека, одломке човека, огризине човека. Отуда је и право човештво једино у богочовештву. И нема другог под небом.

Зашто је Богочовек основна истина Православља? Зато што је решио сва питања која муче и гризу дух људски: питање живота и смрти, питање добра и зла, питање земље и неба, питање истине и лажи, питање љубави и мржње, питање правде и неправде. Једном речју: питање човека и Бога. Зашто је Богочовек основна истина Православља? Зато што је својим земаљским животом најочигледније показао да је Он оваплоћена, очовечена, оличена вечна Истина, вечна Правда, вечна Љубав, вечна Радост, вечна Сила: Свеистина, Свеправда, Свељубав, Сверадост, Свесила. Сва божанска савршенства Он је

снео с неба на земљу. И не само снео, него нас и научио, и дао нам благодатне силе да их претварамо у свој живот, у своје мисли, у своја осећања, у своја дела. Отуда је наш позив: оваплотити их у себи, и у свету око себе.

Погледајте најбоље међу најбољима у роду људском. У свима њима Богочовек је то што је најбоље, и најглавније, и највечније. Јер је Он — светост светитеља, мучеништво мученика, праведност праведника, апостолство апостола, доброта добрих, милосрђе милосрдних, љубав љубећих. Зашто је Богочовек све и сва у Православљу? Зато што је Он, као Један од Свете Тројице, оваплоћени Син Божији, незаменљив и као Бог, и као Утешитељ, и као Заштитник, и као Учитељ, и као Спаситељ. Измучен земаљском трагиком, човек једино у Њему, свемилостивом Господу Исусу, налази: Бога који може истински осмислити страдање, Утешитеља који може истински утешити у свакој невољи и тузи, Заштитника који може истински заштити од сваког зла, Спаситеља који може истински спасти од смрти и греха, Учитеља који може истински научити вечној Истини и Правди.

Богочовек је све и сва у Православљу, јер је безмерно увеличао човека: уздигао га до Бога, учинио га богом по благодати. И то остварио не потцењујући човека на рачун Бога, већ испуњујући човека свим божанским савршенствима. Као нико, Богочовек је прославио човека: даровао му Живот вечни, Истину вечну, Љубав вечну, Правду вечну, Радост вечну, Добро вечно, Блаженство вечно. И човек је Богочовеком постао божанско величанство.

Док је основна истина Православља Богочовек, дотле је основна истина сваког инославља човек, или разломци његовог бића: разум, воља, чула, душа, тело, вештаство. Нигде интегралног човека у инослављу; сав је разбијен у атоме, у делиће. И то све у славу величине човекове. Али, колико је бесмислица „уметност

ради уметности", толико је бесмислица и „човек ради човека". Тај пут води у најкукавнији пандемонијум, где је врховни идол човек. А нигде кукавнијег идола од њега. Почетна је истина Православља: човек није ради човека, већ ради Бога. Или потпуније: ради Богочовека. Зато ми у име човека остајемо уз Богочовека. У Њему је једино могућа разумност човечијег бића, у Њему је једино могуће оправдање човечијег постојања. У ту истину се стичу све тајне неба и земље, све вредности свих светова о којима човек може мислити, све радости свих савршенстава која човек може постизати. Посредно и непосредно, у Православљу је Богочовек све, и у Њему онда и човек, а у инослављу је само голи човек. У самој ствари, Православље и није друго до чудесна Личност Богочовека Христа, продужена кроз све векове, продужена као Црква. Православље има свој печат и свој знак по коме се распознаје. То је светли Лик Богочовека Исуса. Све што тога Лика нема, није православно. Све што нема богочовечанске Правде, Истине, Љубави, Вечности, није православно. Све што хоће да Богочовеково Еванђеље оствари у овом свету методама овога света и методама царства овога света, није православно, већ значи робовање трећем ђавољем искушењу. Бити православан значи: имати стално Богочовека у души, живети Њиме, мислити Њиме, осећати Њиме, делати Њиме. Другим речима: бити православан значи бити христоносац и духоносац. То човек постиже када у телу Христовом - Цркви, васцело биће своје испуни Богочовеком Христом од врха до дна. Стога је православно човек стално разапет молитвама између земље и неба, као дуга која везује врх неба са понором земље. И док телом молитвено хода по тужном мравињаку земаљском, он душом борави горе где Христос седи с десне стране Бога, јер је живот његов сакривен с Христом у Богу (Кол. 3,1-3).

Богочовек је осовина свих светова: од атомског до херувимског. Откине ли се од ње ма које биће, отискује се у ужас, у муке, у патње. Откинуо се Луцифер и — постао је Сатана; откинули се

анђели и - постали су ђаволи; откинуо се у многоме човек и - постао нечовек. Откине ли се од ње ма која твар, неминовно се сурвава у хаос и тугу. А кад се народ, као целина, одрекне Богочовека, онда се његова историја претвара у путовање кроз пакао и његове страхоте.

Богочовек је не само основна истина Православља, него и сила и свемоћ Православља, јер једино Он спасава човека од смрти, греха и ђавола. То никада није могао, не може, нити ће икада моћи учинити човек, ма који човек, нити човечанство као целина. Пораз је увек крај човекове борбе са смрћу, грехом и ђаволом, ако је не води Богочовеком. Само Богочовеком Христом човек савлађује и смрт, и грех, и ђавола. Отуда је смисао човека: испунити се Богочовеком, у телу Његовом — Цркви Православној, преобразити се Њиме кроз благодатне подвиге, освемоћити се Њиме силом Духа Светога, обесмртити се, обожити се, обогочовечити се. То је смисао, прави смисао и васцелог рода људског. То и радост, једина радост у овом свету безмерне туге и отровне горчине.

Православље је Православље Богочовеком. И ми православни, исповедајући Богочовека, посредно исповедамо христоликост човека, божанско порекло човека, божанску узвишеност човека, а тиме и божанску вредност и неприкосновеност човечије личности. Уствари, борба за Богочовека је борба за човека. Не хуманисти, већ људи православне богочовечанске вере и живота боре се за право човека, човека боголиког и христоликог.

Пастирски глас, год. I, бр. 1, Крагујевац, 1937.

преузето из часописа „Двери Српске“, двоброја 3/2004, „Јустинов Завет“, стр. 9-10

preuzeto sa sajta <http://pravoslavni-odgovor.com/>